

Paardenkracht - Het Effect van Therapie met Paarden op Militaire Veteranen met Post-traumatische Stress Stoornis

Gepubliceerd: 09-03-2021 Laatste bijgewerkt: 08-04-2024

Het primaire doel van dit onderzoek is meten of 12 weken groepstherapie met paarden leidt tot een verbetering in de kwaliteit van leven bij militaire veteranen met PTSS. We meten de kwaliteit van leven van de veteranen door middel van de volgende 16...

Ethische beoordeling	Goedgekeurd WMO
Status	Werving nog niet gestart
Type aandoening	Angststoornissen en -symptomen
Onderzoekstype	Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen

Samenvatting

ID

NL-OMON51153

Bron

ToetsingOnline

Verkorte titel

Paardenkracht

Aandoening

- Angststoornissen en -symptomen

Synoniemen aandoening

Posttraumatische stresstoornis

Betreft onderzoek met

Mensen

Ondersteuning

Primaire sponsor: Universiteit Utrecht

Overige ondersteuning: fondsen

Onderzoeksproduct en/of interventie

Trefwoord: Paard, PTSS, Therapie, Veteraan

Uitkomstmaten

Primaire uitkomstmaten

De primaire uitkomstmaten zijn de subjectieve welzijnsparameters die elke week zullen worden gemeten in de veteranen door middel van vragenlijsten. Deze subjectieve uitkomstmaten zijn;

- Verandering in cognitie en stemming
- Verandering in een slecht gevoel over zichzelf
- Verandering in zich schuldig voelen
- Verandering in niemand kunnen vertrouwen
- Verandering in het gevoel hebben dat de wereld gevaarlijk is
- Verandering in het gevoel hebben dat het zenuwstelsel voor altijd verwoest is
- Deelname aan en interesse in activiteiten
- Samenwerking met anderen
- Ervaren van positieve gevoelens
- Ervaren van voldoening
- Ervaren van geluk
- Zingeving vinden
- Toekomst perspectief hebben
- Last van slaapstoornissen en slapeloosheid
- Last van flashbacks en nachtmerries
- Ervaren van stress

Secundaire uitkomstmaten

De secundaire uitkomstmaten zijn de volgende objectieve welzijnsparameters die elke week zullen worden gemeten in de veteranen en paarden;

- Hartslagvariabiliteit
- Cortisol uit speeksel
- Oxytocine uit speeksel
- Stress gerelateerd gedrag

Toelichting onderzoek

Achtergrond van het onderzoek

De bestaande literatuur suggereert dat interventies met dieren (Animal Assisted Interventions [AAI]) een positief effect zouden kunnen hebben op het welzijn van veteranen die gediagnosticeerd zijn met Post-traumatische stress stoornis (PTSS) (O'Haire et al., 2015). Huidig onderzoek focust echter vooral op het gebruik van speciaal getrainde hulphonden voor mensen met PTSS (besproken in van Houtert et al., 2018). Een relatief nieuwe vorm van therapie is therapie met paarden (Equine Assisted Therapy [EAT]). Het beperkte aantal studies dat gepubliceerd is over deze vorm van therapie suggereert dat therapie met paarden een positief effect heeft op veteranen met PTSS (Malinowski et al., 2018), maar tot nog toe zijn er geen harde bewijzen over de effectiviteit van deze vorm van therapie. De meeste bestaande onderzoeken op dit gebied hebben met name gebruik gemaakt van vragenlijsten en interviews om het effect van therapie met paarden op veteranen met PTSS te meten. Hoewel de resultaten van deze studies veelbelovend zijn (Johnson et al., 2018, Malinowski et al., 2018), willen we in deze studie onderzoeken of de effecten die in bestaande onderzoeken zijn gevonden ook meetbaar zijn in het menselijk lichaam door middel van secundaire objectieve meetmethoden.

Daarnaast gebruiken de gepubliceerde studies verschillende manieren van therapie met paarden, dus de precieze inhoud van de therapie waardoor deze kan leiden tot een vermindering in PTSS symptomen is nog onduidelijk. Hoewel sommige studies suggereren dat interacties met de paarden al tot positieve effecten kunnen leiden, beweren andere studies dat het rijden een belangrijk onderdeel is van de therapie (Johnson et al., 2018).

Ten slotte zijn de fysiologische reacties van de paarden en reacties in hun gedrag onderbelicht in huidig onderzoek. Het is echter belangrijk ook de reacties van de paarden te onderzoeken, omdat onderzoek heeft laten zien dat de

mentale toestand van de ruiter effect heeft op de fysiologie en het gedrag van het paard (Nuyts, Exadaktylos & Berckmans, 2013). Dit betekent dat er mogelijk een relatie is tussen de fysiologische reacties van de veteranen en de reacties van de paarden, bijvoorbeeld een stijging in oxytocine niveaus bij zowel veteranen als paarden tijdens een positieve interactie.

In deze studie willen we onderzoeken wat de effecten zijn van 12 weken groepstherapie met paarden op militaire veteranen met PTSS. Door het gebruik van zowel subjectieve als objectieve meetmethoden bij mens en paard zal dit onderzoek laten zien of groepstherapie met paarden leidt tot een vermindering van PTSS symptomen en daarmee een welzijnsverbetering bij militaire veteranen met PTSS. De hypothese van dit onderzoek is dat de veteranen een vermindering van PTSS symptomen ervaren en daarmee een verbetering in de kwaliteit van leven na deelname aan 12 weken groepstherapie met paarden.

Doel van het onderzoek

Het primaire doel van dit onderzoek is meten of 12 weken groepstherapie met paarden leidt tot een verbetering in de kwaliteit van leven bij militaire veteranen met PTSS. We meten de kwaliteit van leven van de veteranen door middel van de volgende 16 concrete doelstellingen, die gerelateerd zijn aan de symptomen van PTSS;

- Verandering in cognitie en stemming
- Verandering in een slecht gevoel over zichzelf
- Verandering in zich schuldig voelen
- Verandering in niemand kunnen vertrouwen
- Verandering in het gevoel hebben dat de wereld gevaarlijk is
- Verandering in het gevoel hebben dat het zenuwstelsel voor altijd verwoest is
- Deelname aan en interesse in activiteiten
- Samenwerking met anderen
- Ervaren van positieve gevoelens
- Ervaren van voldoening
- Ervaren van geluk
- Zingeving vinden
- Toekomst perspectief hebben
- Last van slaapstoornissen en slapeloosheid
- Last van flashbacks en nachtmerries
- Ervaren van stress

Onderzoekopzet

Dit onderzoek is een observatiestudie die gebruik maakt van niet-invasieve metingen en vragenlijsten. Proefpersonen nemen deel aan één therapie sessie per week gedurende 12 weken. De sessies vinden plaats op de locatie van Stal Groenendaal, op de Zevenhuizerstraat 154 in Bunschoten-Spakenburg. Elke sessie begint om 10:00 uur en eindigt rond 15:00 uur. In de ochtend krijgen deelnemers een introductie en theorie over het werken met de paarden. Na deze introductie

hebben de deelnemers 15 minuten vrije interactie met het paard. In deze 15 minuten maken de deelnemers op hun eigen manier een connectie met het paard. Na de vrije interactie hebben de deelnemers een gezamenlijke lunch. Vervolgens zullen de deelnemers in duo's een gerichte interactie hebben met de paarden, waarbij ze elke week andere opdrachten krijgen. Deze opdrachten variëren van het paard over een plastic zeil laten stappen tot uiteindelijk op het paard rijden. Nadat de deelnemers met de paarden gewerkt hebben is er tijd om te reflecteren, ervaringen te delen en elkaar feedback te geven.

Gedurende de hele dag wordt de hartslag van de veteranen gemeten met een Polar m430 horloge. Dit horloge is gekoppeld aan een Polar H10 zender die in Hylofit elektrodes wordt geplaatst. Deze elektrodes met de H10 zender zijn bevestigd aan een elastische band, die om de middel van de veteranen wordt vastgemaakt. Het horloge en de zender slaan de hartslaggegevens van de veteranen op, waardoor de onderzoekers de verschillen in hartslag gedurende de sessies en over de 12 weken kunnen onderzoeken. Daarnaast dragen de deelnemers tijdens het werken met de paarden een heuptasje. In dit heuptasje zit een Actigraph GT9X accelerometer, die de activiteit van de veteranen tijdens het werken met de paarden registreert. Deze gegevens worden door de onderzoekers gekoppeld aan de hartslaggegevens, waardoor de onderzoekers kunnen bepalen of een bepaalde stijging in hartslag mede veroorzaakt wordt door fysieke inspanning of eerder door mentale spanning.

Naast gegevens over de hartslag van de deelnemers zullen speeksel monsters worden afgenomen voor en na de vrije interactie met het paard en voor en na het werken met de paarden in de middag. In totaal zullen er vier speekselmonsters per veteraan per dag worden afgenomen.

Zowel de vrije interactie in de ochtend als de gerichte interactie in de middag zullen worden gefilmd met Oppo A5 (2020) mobiele telefoons. Deze telefoons zijn zo afgeschermd dat ze alleen gebruikt kunnen worden om te filmen. De telefoons hebben geen toegang tot het internet en het is niet mogelijk om de video's direct vanaf de telefoons te bekijken. De video's worden opgeslagen op Yoda, een beschermde schijf die gebruikt wordt door de Universiteit Utrecht voor de opslag van data. De video's zullen worden geobserveerd in Observer XT 12 om stress gerelateerd gedrag in zowel mens als paard te kunnen observeren. Voor deelname aan het onderzoek hebben de deelnemers een toestemmingsformulier getekend waarin zij toestemming geven om te worden gefilmd (zie document E2). Tot slot vullen de deelnemers elke week vragenlijsten in. Van de vier vragenlijsten worden er twee elke week ingevuld, de overige twee zullen één keer per maand worden ingevuld. 12 weken na het einde van deze studie worden de deelnemers gevraagd nog één keer naar Stal Groenendaal te komen voor een terugkomdag, waarop zij voor de laatste keer de vragenlijsten invullen. Één van de vragenlijsten die door de veteranen zal worden ingevuld is de PCL-5 vragenlijst. Deze vragenlijst zal ook elke maand worden ingevuld door een wachtlijst controlegroep. Deze wachtlijstcontrolegroep zal bestaan uit 24 veteranen.

Inschatting van belasting en risico

Het enige risico dat verbonden is aan dit onderzoek is het omgaan met paarden. De paarden die gebruikt worden voor dit onderzoek zijn echter erg kalm en betrouwbaar. Het risico dat de paarden bijvoorbeeld zullen schrikken is zeer klein. Daarnaast zijn er ervaren begeleiders aanwezig die op elk moment kunnen ingrijpen mocht dat nodig zijn. Het beoogde voordeel met betrekking tot een vermindering in PTSS symptomen en daarmee een verbeterde kwaliteit van leven weegt daardoor zwaarder dan het risico wat betreft het omgaan met paarden. Omdat de veteranen maar één keer per week een sessie hebben is de verwachting dat zij hiermee niet te zwaar belast zullen worden.

Contactpersonen

Publiek

Universiteit Utrecht

Yalelaan 2
Utrecht 3584 CM
NL

Wetenschappelijk

Universiteit Utrecht

Yalelaan 2
Utrecht 3584 CM
NL

Locaties

Landen waar het onderzoek wordt uitgevoerd

Netherlands

Deelname eisen

Leeftijd

Volwassenen (18-64 jaar)
65 jaar en ouder

Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen (Inclusiecriteria)

Veteraan

Gediagnosticeerd met PTSS

Minimaal 18 jaar oud

Therapie resistent, wat gedefinieerd is als "aanhoudende PTSS-diagnose en gebrek aan verbetering van de ernst van PTSS-symptomen na een volledig traject van twee individuele traumagerichte therapieën en een behandelingsduur van ten minste 12 maanden."

Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen (Exclusiecriteria)

Neemt deel aan andere vormen van therapie op het moment van deelname aan deze studie

Is gediagnosticeerd met een psychiatrische of medische aandoening die deelname aan deze studie kan verstoren

Zit in een verzekeringsgeneeskundige procedure tegen defensie

Is agressief naar andere mensen en/of dieren

Onderzoeksopzet

Opzet

Type: Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen

Onderzoeksmodel: Anders

Toewijzing: Niet-gerandomiseerd

Blinding: Open / niet geblindeerd

Doel: Behandeling / therapie

Deelname

Nederland

Status: Werving nog niet gestart

(Verwachte) startdatum: 01-04-2021

Aantal proefpersonen: 64

Type: Verwachte startdatum

Ethische beoordeling

Goedgekeurd WMO

Datum: 09-03-2021

Soort: Eerste indiening

Toetsingscommissie: METC NedMec

Registraties

Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

Geen registraties gevonden.

In overige registers

Register	ID
CCMO	NL75890.041.20